

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osastoa soveltamalla annetut säädökset)

NEUVOSTON YHTEINEN TOIMINTA 2004/909/YUTP,

hyväksytty 26 päivänä marraskuuta 2004,

asiantuntijaryhmän perustamisesta mahdollista Irakissa toteutettavaa Euroopan unionin yhdenmättyä poliisi-, oikeusvaltio- ja siviilihallinto-operaatiota varten

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 14 ja 26 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin tavoitteena on turvallinen, vakaa, yhtenäinen, vauras ja demokraattinen Irak, joka edistää osaltaan alueen vakautta. EU tukee Irakin kansaa ja Irakin väliaikaista hallitusta Irakin taloudellisessa, yhteiskunnallisessa ja poliittisessa jälleenrakentamisessa 8 päivänä kesäkuuta 2004 hyväksytyin Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1546 mukaisesti.
- (2) Eurooppa-neuvosto, joka kokoontui 5 päivänä marraskuuta 2004, oli tyytyväinen yhteiseen selvitysvaltuuskuntaan mahdollista Irakissa toteutettavaa yhdenmättyä poliisi- ja oikeusvaltio-operaatiota silmällä pitäen ja tarkasteli sen raporttia. Eurooppa-neuvosto totesi, että on tärkeää lujittaa rikosoikeusjärjestelmää oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen edellyttämälle tasolle. Se pani merkille Irakin viranomaisten toivomuksen, että Euroopan unioni osallistuisi aktiivisemmin toimintaan Irakissa ja että rikosoikeusjärjestelmän lujittaminen olisi Irakin tarpeiden ja painopisteiden mukaista.
- (3) Eurooppa-neuvosto päätti, että marraskuun 2004 loppuun mennessä lähetetään asiantuntijaryhmä jatkamaan vuoropuhelua Irakin viranomaisten kanssa, käynnistämään suunnitelmat mahdollisesta yhdenmätystä poliisi-, oikeusvaltio- ja siviilihallinto-operaatiosta, jonka odotetaan alkavan 30 päivänä tammikuuta 2005 järjestettävien vaalien jälkeen, ja erityisesti arvioimaan tällaisen operaation kiireelliset turvallisuustarpeet. Lisäksi olisi kannustettava vuoropuhelua näistä ja muista aiheista alueen muiden maiden kanssa.
- (4) EU tulee käyttämään vuoropuhelua Irakin ja sen naapurimaiden kanssa edistääkseen jatkuvaa alueellista sitoutuneisuutta ja turvallisuuden parantamista sekä Irakin poliittista prosessia ja jälleenrakennusta osallisuuden, demokratian periaatteiden, ihmisoikeuksien kunnioittamisen ja oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen pohjalta sekä edistääkseen turvallisuutta ja yhteistyötä alueella.
- (5) Tällaisen tehtävän tulisi olla turvallinen, riippumaton ja erillinen, mutta sen tulisi täydentää käynnissä olevia kansainvälisiä pyrkimyksiä ja tuoda niihin lisäarvoa sekä kehittää synergiaa yhteisön ja jäsenvaltioiden nykyisten ponnistelujen kanssa. Irakissa toteutettavan operaation osalta on otettava asianmukaisesti huomioon kaikki turvallisuusnäkökohdat ennen minkäänlaista päätöstä.
- (6) Irakin ja Bagdadin nykyinen turvallisuustilanne huomioon ottaen asiantuntijaryhmän tai sen yksiköiden lähettämisestä Irakiin ja myös operaation laajuudesta ja kestosta olisi päätettävä yksinomaan asianmukaisten turvallisuuskannanottojen ja -arvioiden pohjalta ja edellyttäen, että riittävät turvallisuus- ja logistiset järjestelyt on otettu käyttöön mahdollisimman alhaisen riskitason varmistamiseksi.
- (7) Asiantuntijaryhmä suorittaa toimeksiantonsa olosuhteissa, jotka uhkaavat yleistä järjestystä, turvallisuutta ja henkilöiden turvallisuutta sekä Irakin vakautta ja voivat haitata Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 11 artiklassa mainittujen yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteiden toteuttamista.
- (8) Nizzassa 7–9 päivänä joulukuuta 2000 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston antamien suuntaviivojen mukaisesti tässä yhteisessä toiminnassa olisi määritettävä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 18 ja 26 artiklan mukaisesti korkeana edustajana toimivan pääsihteerin asema,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN YHTEISEN TOIMINNAN:

1 artikla

Operaatio

1. Perustetaan asiantuntijaryhmä jatkamaan vuoropuhelua Irakin viranomaisten kanssa, käynnistämään suunnitelmat mahdollisesta yhdenmukaisesta poliisi-, oikeusvaltio- ja siviilihallinto-operaatiosta, jonka odotetaan alkavan tammikuun 2005 vaalien jälkeen, ja erityisesti arvioimaan tällaisen operaation kiireelliset turvallisuustarpeet. Lisäksi kannustetaan vuoropuhelua alueen muiden valtioiden kanssa näistä ja muista aiheista.

2. Asiantuntijaryhmä lähetetään paikalle marraskuun 2004 loppuun mennessä.

3. Asiantuntijaryhmä suorittaa tehtävänsä 2 artiklassa esitetyn tehtäväkuvauksen mukaisesti.

2 artikla

Tehtäväkuvaus

1. Asiantuntijaryhmältä odotetaan tammikuun 2005 loppuun mennessä raporttia yksityiskohtaisista vaihtoehtoista edellä mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Asiantuntijaryhmän on esitettävä näkemystensä tueksi yksityiskohtainen selvitys sekä vaihtoehtojen toteutettavuudesta ja niiden lisäarvosta tämän alan nykyisiin ja suunnitteilla oleviin kansallisiin ja kansainvälisiin aloitteisiin nähden että turvallisuusvaatimuksista.

2. Asiantuntijaryhmän on otettava alustavien suunnitelmien perustaksi Eurooppa-neuvoston julkilausuma, jossa todetaan seuraavaa: "Vaikka Eurooppa-neuvosto arvioi, että Irakiin sijoitettujen yhteyselinkeiden kautta olisi jo mahdollista toteuttaa Irakin ulkopuolisia toimia, se katsoi, että Irakin sisällä toteutettavan tehtävän osalta on otettava asianmukaisesti huomioon kaikki turvallisuusnäkökohdat ennen minkäänlaisen päätöksen tekemistä." Alueen muiden valtioiden kanssa olisi käytävä vuoropuhelua.

3. Raportissa on käsiteltävä ja siihen on sisällytettävä erityisesti seuraavaa:

— Irakin turvallisuustilannetta koskeva kattava ja yksityiskohtainen selvitys, joka sisältää myös yksityiskohtaisen arvion kaikista Irakissa toteutettavaan operaatioon liittyvistä uhista. Selvityksessä olisi otettava huomioon maan viimeaikainen kehitys ennen raportin esittämistä. Siinä olisi esitettävä myös lyhyt vaihtoehtosuunnitelma kaikille Irakissa toteutet-

tavan operaation osille siltä varalta, että turvallisuustilanne heikentyy,

— alat, joilla voitaisiin antaa toimintapoliittisia neuvoja, näiden neuvojen erityistavoitteet ja niiden antamiseen vaadittava asiantuntemus,

— erityiset koulutusvaatimukset, koulutuksen täsmällinen kohderyhmä ja eri koulutusmuotojen (myös itse maassa ja sen ulkopuolella annettava koulutus) suhteelliset edut,

— kaikki olennaiset kansainväliset vaatimukset (erityisesti YK:n, Euroopan neuvoston ja ETY:n normit), jotka olisi otettava huomioon koulutusaineistossa,

— YK:n kanssa tehtävän yhteistyön laajuus kriisinhallinnasta annetun EU:n ja YK:n yhteisen julkilausuman mukaisesti,

— nykyinen tai suunnitteilla oleva apu muilta avunantajilta suunnitellun operaation kannalta keskeisillä aloilla,

— yhteydet Irakissa toteutettavien avustustoimien nykyisiin koordinoituihin järjestelyihin ja kansallisiin kehitysyhteistyöjärjestelyihin,

— mahdolliset kohdealueet Irakissa ja Irakin ulkopuolella,

— operaation ajoitus,

— henkilöstö, logistiikka sekä tekniset ja turvallisuusvaatimukset,

— erittely eri vaihtoehtoihin tarvittavasta rahoituksesta,

— erittely asioista, joita tarvitaan ehdotukseen operaation asemaa koskevaan sopimukseen.

4. Asiantuntijaryhmän on käytävä asianmukaista vuoropuhelua Irakin viranomaisten kanssa kansallisella ja alueellisella tasolla ja koko rikosoikeusjärjestelmän piirissä sekä muiden keskeisten toimijoiden kanssa. Sen olisi varmistettava, että avustustoiminnan yleisestä koordinoinnista vastaavaan Irakin suunnitteluministeriöön pidetään säännöllisesti yhteyttä. Asiantuntijaryhmän on myös luotava tiiviit yhteydet Euroopan komission Irakin toimistoon (joka sijaitsee tällä hetkellä Ammanissa), jäsenvaltioiden kahdenvälisiin ohjelmiin, YK:n Irakin etukomenuskuntaan ja kehitysyhteistyöryhmään, muihin tärkeimpiin kansainvälisiin avunantajiin sekä alueen viranomaisiin.

5. Asiantuntijaryhmän ytimenä on pieni toimintaryhmä, jota voidaan tarvittaessa täydentää lyhytaikaisilla asiantuntijoilla.

3 artikla

Asiantuntijaryhmän johtaja ja jäsenet

1. Asiantuntijaryhmän johtajaksi nimitetään Pieter Feith. Hän valitsee asiantuntijaryhmän jäsenet korkeana edustajana toimivan pääsihteerin alaisena. Asiantuntijaryhmän johtaja neuvottelee poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean kanssa ryhmän koosta ja koostumuksesta.
2. Asiantuntijaryhmän johtaja ja jäsenet ovat jäsenvaltioiden tai EU:n toimielinten lähettämiä. Kaikki asiantuntijaryhmän jäsenet pysyvät lähettävän jäsenvaltion tai EU:n toimielimen alaisina ja suorittavat tehtävänsä ja toimivat ryhmän edun mukaisesti. Sekä tehtäviään suorittaessaan että niiden päätyttyä asiantuntijaryhmän jäsenten on noudatettava ehdotonta vaitiolovelvollisuutta kaikkien ryhmään liittyvien tosiasioiden ja tietojen osalta.
3. Henkilöstön jäsenen lähettänyt jäsenvaltio tai EU:n toimielin vastaa kaikista tämän lähettämiseen liittyvien, asianomaisen henkilöstön jäsenen esittämien tai häntä koskevien vaatimusten ratkaisemisesta. Kyseinen jäsenvaltio tai EU:n toimielin huolehtii myös mahdollisten menettelyjen vireillepanosta lähetettyä henkilöä vastaan.
4. Asiantuntijaryhmän johtaja johtaa asiantuntijaryhmää ja vastaa sen hallinnosta.

4 artikla

Poliittinen valvonta ja raportointi

1. Asiantuntijaryhmän johtaja toimii korkeana edustajana toimivan pääsihteerin alaisena ja raportoi hänelle. Asiantuntijaryhmän johtaja antaa poliittisten ja turvallisuusasioiden komitealle selvityksen säännöllisin väliajoin.
2. Poliittinen valvonta on poliittisten ja turvallisuusasioiden komitealla, joka toimii neuvoston alaisuudessa. Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea antaa neuvostolle selvityksen säännöllisin väliajoin.

5 artikla

Turvallisuus

1. Asiantuntijaryhmän johtaja vastaa operaatioon osallistuvaa neuvoston turvallisuusyksikön edustajaa kuullen siitä, että asiantuntijaryhmään sovellettavia turvallisuutta koskevia vähimmäisvaatimuksia noudatetaan.
2. Jäsenvaltioiden on järjestettävä asiantuntijaryhmälle turvallinen majoitus, luotiliivit ja suojaus Irakissa.

3. Asiantuntijaryhmän johtajan on kuultava poliittisten ja turvallisuusasioiden komiteaa ryhmän lähettämiseen liittyvistä turvallisuusnäkökohdista korkeana edustajana toimivan pääsihteerin ohjeiden mukaisesti.

6 artikla

Rahoitusjärjestelyt

1. Rahoitusohje asiantuntijaryhmään liittyvien menojen kattamiseksi on 1 058 000 euroa.
2. Edellä 1 kohdassa vahvistetulla määrällä rahoitettavia menoja hallinnoidaan Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti kuitenkin siten, että ennakkomaksut eivät ole yhteisön omaisuutta.
3. Komissio allekirjoittaa sopimuksen asiantuntijaryhmän johtajan kanssa. Asiantuntijaryhmän johtaja raportoi komissiolle ja toimii tämän valvonnassa sopimuksensa mukaisesti toteuttamiensa toimien rahoituksen osalta. Hän on vastuuvollinen komissiolle kaikista kuluista.
4. Rahoitusjärjestelyissä otetaan huomioon asiantuntijaryhmän operatiiviset vaatimukset muun muassa turvallisuuden osalta.
5. Menot ovat rahoituskelpoisia tämän yhteisen toiminnan voimaantulopäivästä.

7 artikla

Voimaantulo

Tämä yhteinen toiminta tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään. Sitä sovelletaan 15 päivään helmikuuta 2005.

8 artikla

Julkaiseminen

Tämä yhteinen toiminta julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 26 päivänä marraskuuta 2004.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

B. R. BOT